Пролтареда ѣашу ѡалата, ѡэкбьн!

РЙА Т'ӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ
„ՈՅԱ ԹԱԶԱ" ՕՐԳԱՆ ՀԿԿ ԵՐԵՎԱՆԻՄ
„РЙА ТАЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 31 (1155) | Лэ'д, 17-е апреле сала 1960 | Ӡимот 20 капек

ГАЗИЕД Э'ДЛАЙЕ У ХӘБАТЕ

Газиед Комитеа Мәрк'эзиейӘ ПКТ'С 1-е Майе, кӧ ваи рокэа газетада Һатынӧ нашькрьйне, чаѡа дьле т'омамийа мәрьвед советие, ѳсэ жи дьле Һ'эму хӘбат'ared дыйлаедаа эшq у шабун пешда аниие Партиа Комуністие газиед хѡэйа йӧке Майеда щарэкэ дьие жи дьдо к'ьвше, ѡэки Һ'эйаме мэда пьрса Һэрэ фэрэ бона щьмэз'тед Һ'эму ѡалата—эw пьрса э'длайе́йа. Бона шӧхӘле хѡэйкьрьйа э'длайе дэѡолта мэйа советие бь сэрк'арийа Һэ. Н. С. Хрушчов галэк мэщалед фэрэ э'франдийэ у пййа жи дь'фрийэ. Т'эмамийа мэрьвед дыйаедйа прогресив у э'длаййьз кьрьнед щьмэз'та советийа ѳэнщ бона шӧхӘле э'длайе багэм дьки у ѡер'а байрадьра э'длайе дьбєжьи.

—Бьра бьжи сайасатийа Т'ьфаеда Советийэ ленинийэ дар—сайасатийа Һьйэ'ийа э'дьли йа дэѡзатед кӧ ѳайде ѡана мэхлуэтие нэмина Һэвэ, сайасатийа хѡэйкьрьн у ѳэ-ѡинкьрьна э'длайе у бедээийабуна щьмэз'та, ѳэдэрґэрґьна азайи у сэрбэстийа жан, пешдаьрьна т'эвьреданед экономикие у культурие Һ'эму ѡалатар'а!

Бь сайа миасэркьрьна сайасэтийа Партиа Комуністийэ ленинийэ мьлэтие чаѡа Һ'эму республикед т'ьфаедйэ майин, бса жи Әрмэнистана Советие наа салед советиедэ буйэ республикӧкэ индустриалэ—аграрийэ пеш. Дэстчеланед республикаедэ сонайе бь техника ѡэ-т'эниейэ пешва Һатьнэ силэ'кьрьне у эw ийна галэк щур'э машинэ, Һащут у эдэмудэзед сонайедэ майин дьдьо мэлйабуна ѡэлета щьмэз'тие у эw бса жи продукциа хѡэ ѡалате дэрэкэр'а дьшийа.

Газиед хѡэйа 1-е Майеда Комӧмрк'эзиа Партиае пьрс данийэ пешийа хӘбатнед сонайа ѡэлет, ѡэки резервед эдэкьрьна дэраниа продукциае бь т'эмами бьдно хӘбате, ѳэнинате хав у электроэнергиае бьҺеэлиэ у дьйа эз'ф продукциа баш бьдно ѡэлет.

—П'ала у п'алед жьи, инженер, техник у Һоста! Һэр э'эйэри т'эшкилкьрьна дэраниие п'ак бьки, хӘбата дэстчесана у чекьрьнайэ рит'мик бехоф бьки, т'эрбийэтийа социалистие ѳэwинйьки! Шэр'к'арие бьки бона режима Һєвшандьие, башбуна продукциаед бьдно бьки у хѡэдиматийа ие ньмэьки!

Бона миасэркьрьна ґьрадед ӧр'ьлт'а ПКТ'С XXI у Пленума Коммӧрк'эзиа ПКТ'С ийуне хӘбатчиед сонайа республикае борщ ььлданьэ сэр хѡэ, ѡэки плана сала 1960, сала Һ'эвталиейэ дӧда жь ѡэ'дэ зутьр бьдодийьн у жь плане ведэ бьҺае 205 милион манати продукциае бьдно малньбуна щьмэз'тие. Әѡана сайа ефьрэкьрьна лаща социалистие плана сала Һ'эвталиейэ дӧда бь сэрфийэзи дьдодийьн. Әѡана Һэчедаед республикаейэ сонайе плана продукциа т'омэри йа семэйийа исала э'ѡ'ьлэ бь 104,5 салафэ ґоданды. Т'эне дэстчеланед э'йэ-т'эхте республикае—Ереване жь плане ведэ бьҺае 62 милион манати эз'фтьр продукциа дано ѡэлет.

Газиед партиаейэ 1-е Майе наьа колективед дэстчеланед Ереван, Ленинакане, К'ьцаґаране, Qэл'ане, Алавердие, Кироваканейэ сонайедэ, галэ хӘбатейэ мэзьи пешда аниие. Әѡана лаща социалистие фьрэкьрьна э дьхэбьтьн, ѡэки э'йда хӘбат-к'арийэ ӧрт'эмьлэтие бь дэстаниед хӘбатейэ т'ээзва бьдно к'ьвше.

Бона бь щарэкэна пешдаьрьна Һ'эму ч'ьдлед малньбуна ґоданды Партиа Комуністие у Һ'ӧкӧмэта Советие нава ван салед пашьда ґалэк мэщалед фэрэ э'франдьнэ. Ѡэлате мэда дэранина Һ'эбе нан, гошт, рун, шир, Һєка у Һасьлэта малньбуна ґоданды майин э'ещq эедэ ьдьо.

Газиед хѡэйа 1-е Майеда партиае пьрс данийэ пешийа хӘбатнед малньбуна ґоданды бь дэстаниед хѡэва Һєса нӧбьи, вьр Һада дьйа рьнд бьхэбьтьн у ѡолетда дэранина Һасьлэта малньбуна ґоданды бь чапэка мэзьи бьдно зедэкьрьне.

Ѡолхозван у колхозванед жьи, хӘбатнед совхоза у стансиаед т'эзэкьрьне—техникие, п'ешэкэнед малньбуна ґоданды! Эм дьйа зэ'ф нан, гошт, шир, Һьрие, Һєка, памбӧ, зэґэрак, сьлде шекьр, картола, п'ьшпар'е, фекийа, чае у Һасьлэта малньбуна ґоданды! Эм дьйа зэ'ф нан, гошт, шир, Һьрие, Һєка, памбӧ, зэґэрак, сьлде шекьр, картола, п'ьшпар'е, фекийа, чае у Һасьлэта малньбуна ґоданды! Эм дьйа зэ'ф нан, гошт, шир, Һьрие, Һєка, памбӧ, зэґэрак, сьлде шекьр, картола, п'ьшпар'е, фекийа, чае у Һасьлэта малньбуна ґоданды!

ХӘбатчиед Әрмэнистанейэ малньбуна ґоданды чь кӧ жь дэсте ѡанте дьки, ѡэки борщдариед хѡэйа социалистие аине зедэкьрьна Һасьлэтеда бь руспити бьҺэдиньи. Әѡана плана семэйийа э'ѡльи йа фьрэтана шир, гошт у Һєка дэѡлэте зедэ ґоданды.

ХӘбатк'ared республика мэ наа рожед шайеданьи. Әѡана Һазьр дьйа, ѡэки бь Һ'ьвкьрьнэка бе Һ'эд у Һ'эсаб, бь дэстаниед хӘбатейэ мэзьна рожа 90-салийа буйина пешийэ'ар у пешийэ'ар ґоданды Партиа Комуністие у Дэѡолта Советие В. И. Ленин бьдно к'ьвше. Әѡана т'эви Һ'эму хӘбатк'ared ѡолате мэ Һэ'эр ґоданы у Һ'эзар дьли дьбєжьи.

—Бьра бьжи Партиа Комуністиейэ Т'ьфаеда Советийэ сиаиэт, йа кӧ Ленин газькрийа—ґаѡета щьмэз'та советийэ рӧл'дарькрьне у сэрк'арийкрьнейэ мэзьи дь шэр'к'арийа бона чекьрьна комунизмеда!

«БАҐЕ ДОСТИЕ»

Ль нӘн'ийа Арт'ие рэх рйа кӧ бэр бь Ленинакане дьчэ «Баґе достие» шин дьбо. ХӘбатк'ared нӘн'ийа Ахалк'алакейэ республика Гӧрщтане, ед кӧ хӘбатк'ared нӘн'ийа Арт'икер'а к'ьтьна лаще бона Һ'ӧрмэта достийа щьмэз'тед дуксиае бьдно малньбуна щьмэз'тие. Әѡана сайа ефьрэкьрьна лаща социалистие плана сала Һ'эвталиейэ дӧда бь сэрфийэзи дьдодийьн. Әѡана Һэчедаед республикаейэ сонайе плана продукциа т'омэри йа семэйийа исала э'ѡльи бь 104,5 салафэ ґоданды. Т'эне дэстчеланед э'йэ-т'эхте республикае—Ереване жь плане ведэ бьҺае 62 милион манати эз'фтьр продукциа дано ѡэлет.

Газиед партиаейэ 1-е Майе наьа колективед дэстчеланед Ереван, Ленинакане, К'ьцаґаране, Qэл'ане, Алавердие, Кироваканейэ сонайедэ, галэ хӘбатейэ мэзьи пешда аниие. Әѡана лаща социалистие фьрэкьрьна э дьхэбьтьн, ѡэки э'йда хӘбат-к'арийэ ӧрт'эмьлэтие бь дэстаниед хӘбатейэ т'ээзва бьдно к'ьвше.

Бона бь щарэкэна пешдаьрьна Һ'эму ч'ьдлед малньбуна ґоданды Партиа Комуністие у Һ'ӧкӧмэта Советие нава ван салед пашьда ґалэк мэщалед фэрэ э'франдьнэ. Ѡэлате мэда дэранина Һ'эбе нан, гошт, рун, шир, Һєка у Һасьлэта малньбуна ґоданды майин э'ещq эедэ ьдьо.

Газиед хѡэйа 1-е Майеда партиае пьрс данийэ пешийа хӘбатнед малньбуна ґоданды бь дэстаниед хѡэва Һєса нӧбьи, вьр Һада дьйа рьнд бьхэбьтьн у ѡолетда дэранина Һасьлэта малньбуна ґоданды бь чапэка мэзьи бьдно зедэкьрьне.

Ѡолхозван у колхозванед жьи, хӘбатнед совхоза у стансиаед т'эзэкьрьне—техникие, п'ешэкэнед малньбуна ґоданды! Эм дьйа зэ'ф нан, гошт, шир, Һьрие, Һєка, памбӧ, зэґэрак, сьлде шекьр, картола, п'ьшпар'е, фекийа, чае у Һасьлэта малньбуна ґоданды! Эм дьйа зэ'ф нан, гошт, шир, Һьрие, Һєка, памбӧ, зэґэрак, сьлде шекьр, картола, п'ьшпар'е, фекийа, чае у Һасьлэта малньбуна ґоданды!

ХӘбатчиед Әрмэнистанейэ малньбуна ґоданды чь кӧ жь дэсте ѡанте дьки, ѡэки борщдариед хѡэйа социалистие аине зедэкьрьна Һасьлэтеда бь руспити бьҺэдиньи. Әѡана плана семэйийа э'ѡльи йа фьрэтана шир, гошт у Һєка дэѡлэте зедэ ґоданды.

ХӘбатк'ared республика мэ наа рожед шайеданьи. Әѡана Һазьр дьйа, ѡэки бь Һ'ьвкьрьнэка бе Һ'эд у Һ'эсаб, бь дэстаниед хӘбатейэ мэзьна рожа 90-салийа буйина пешийэ'ар у пешийэ'ар ґоданды Партиа Комуністие у Дэѡолта Советие В. И. Ленин бьдно к'ьвше. Әѡана т'эви Һ'эму хӘбатк'ared ѡолате мэ Һэ'эр ґоданы у Һ'эзар дьли дьбєжьи.

—Бьра бьжи Партиа Комуністиейэ Т'ьфаеда Советийэ сиаиэт, йа кӧ Ленин газькрийа—ґаѡета щьмэз'та советийэ рӧл'дарькрьне у сэрк'арийкрьнейэ мэзьи дь шэр'к'арийа бона чекьрьна комунизмеда!

Qӧр'ьлт'а Т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'арийэ 9-а

15-е апреле дь Ереване сэра ру-ньштандьнед Совета РСС Әрмэнистанейэ Т'эwрабьльндьда qӧр'ьлт'а Т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'арийэ 9-а вабу.

Ду бьжартьна сэдэртийа шӧхӘлкьрр'а, делегат радьбьнэ п'ийа, бьи дэстьльэвхьстьнед дьрежда сэдэртийа qӧр'ьлт'ейэ Һ'ӧрмэтли Сэдэртийа Комитеа Мәрк'эзиейэ ПКТ'С дьбьжьри.

Qэйдэр'ояа qӧр'ьлт'ейэ Һана Һатэ т'эстиqьрьне.

1. Даклада Һ'эсабдайине дэрһэда шӧхӘлкьрьна Шеwра т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'ариедэ.

2. Һ'эсабдайина комисиа Шеwра т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'ариейэ ревизионие.

3. Бьжартьн.

К'ятьбе Коммӧрк'эзиа ПКҐ нэв. **Иа. Н. Заробйан** сьлава Коммӧрк'эзиа ПКҐ qӧр'ьлт'а Т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'ариейэ 9-р'а хѡэйд, йа кӧ бь алави Һатэ qӧбулькрьне.

Дэрһэда пьрса qэйдэр'ояейэ пешьйда сэдэре ШТ'ӘП' нэв. **С. Ар'а-к'елйан** даклад да. Әѡи ґот:

—Wэ'дэ Һ'эсабдайинеда, йа кӧ дӧ салы, пьрса т'эшкилэтэ т'ьфачед республикаейэ п'ешэк'ариейэ Һ'имли эw буйэ, ѡэки qэѡэта п'ала, хӘбатчиед инженерие-техникие у qӧльхчийа мобилизасиа бькьи бона qӧданды пешданиед пешдаьрьна малньбуна щьмэз'тие.

Сайа фьрэкьрьна лаща социалистие сонайа Әрмэнистане плана дэранина продукциа т'омэри чаѡа сала 1958-э, бса жи сала 1959-э эедэ qӧданд. Дэстчеланда бона наве колектива хӘбата комуністие 1.334 бригад у щидэрэщед дэранине шэр'к'арие дьки. Нава ван бригад у щидэрэщед дэранинеда 17.500 п'алэ Һэнэ. 201 бригад лайиqи ван наве бьльид бунэ. 2.500 п'ала лайиqи наве дэрбдаред хӘбата комуністие бунэ. Чьда дьчэ рэфэма дучед рьстьччийа э'йан Валентина Гагановане эедэ дьбэ.

Т'эшкилэтед т'ьфачед п'ешэк'арие дь шӧхӘле прогреса сонайейэ техникида хӘбата хѡэ гӧмрэн' кьрьнэ. Т'эви п'ала у хӘбатчиед инженерие-техникие'йэ актив нава дэранинеда бь Һ'эзара пешданиед рационализаторие у т'эзэвание рьнькьрьнэ. Кэра кӧ жь ѡана те стэндьне 62,5 милион манати эедэтьра.

Гава Һэв. Ар'ак'елйан дэрһэда шеwрдариед дэраниннейэ Һэрт'ьмидьа хӘбэрдьэ, эw дьдо к'ьвше роя ѡанэ мээьи, ед кӧ хӘбатк'ара т'эви шӧхӘле сэрк'арийкрьна дэранине дькьи. 33 Һ'эзар п'ала у qӧльхчийи эедэтьр т'эви шеwрдариед дэстчеланед республикаейэ дэранине дьбьи.

Т'эшкилэтед т'ьфачед п'ешэк'арие эп'ещq эедэ хӘбат кьрьнэ дь шӧхӘле п'аккьрьна qэѡлед хӘбат'арайэ жийинеда. Әѡана қонтролие сэр чекьрьна авайед жийине, хѡэйкьрьна фонед авайед жийине дьки, бь активи т'эви п'ала'эвакьрьна ӧт'аха дьбьи. Салед 1958-1959-э бь мээнда 400 Һ'эзар метред квадрати авайед жийине Һатьнэ хӘбтандьне, йа кӧ Һьмбэри дӧ салед бэри ѡи ѡ'дэйи дӧ щара эедэйэ.

Мэщалед бехофкьрьна сосиалийэ дэѡолте эедэ бунэ. Ван дӧ салед пашьда хӘбат'ара як дэѡлэте 730 милион манати эедэтьр пенсиа стэндьнэ. Бйущеа т'ьфачед п'ешэк'арийэ бехофкьрьна сосиалие сала 1958-э 175 милион манат бу, ле исал ѡе бьґьижэ 210 милион манати.

Бь к'иси мэщалед бехофкьрьна сосиалийэ дэѡлэте сала 1959-э 37 Һ'эзар хӘбатк'ар, пионер у мэк'т'эван санаториада, малед рэф'этиеда у лагерада Һатьнэ ґоищкьрьне у Һеса буйэ.

Wэ'дэ Һ'эсабдайинеда т'ьфачед п'ешэк'арие хӘбата хѡэйа культурие-массие у т'эрбийэтькьрьне эп'ещq п'ккьрьнэ. Щур'эки т'эрбийэтькьрьна хӘбатк'арайэ комуністийэ пеш Һ'эсаб дьбьи университетед культурае. Республикаеда 50 университетед бса Һонэ.

Гава даклади дэрбэзи пьрсед хӘбата т'ьфачед п'ешэк'арийэ т'эшкилдарие бу, эwи да к'ьвшкьрьне. ѡэки ѡэ'дэ Һ'эсабдайинеда т'ьфачед п'ешэк'арие эп'ещq эедэ буйэ. Рэфэма ӧзвед ѡан дьґиньэ ѡэкэ 326 Һ'эзар мэрьви. НӘн'а 94,8 сэлэфе п'алэ у qӧльхчиед республикае нава щерґед т'ьфачед п'ешэк'ариедэ-ньи.

Wер'а т'эвайи даклади ль нурьли сэр ван кемасийа сэкьни, ед кӧ нӘа шӧхӘлкьрьна т'эшкилэтед т'ьфачед п'ешэк'ариеда Һэнэ. Әѡи башэр готи да к'ьвше, ѡэки дь шӧхӘле т'эшкилкьрьн у сэрк'арийкрьна лаща сосиалистие кемасиед мээьи Һэнэ. Галэк т'эшкилэтэда бь формали нешки ни шӧхӘле фэрэ дьбьи, т'эне борщдарийа Һьтатьньэ сэр хѡэ у мэщалед лаььм сэз накьи бона qэданды ѡан.Һьнэк щийа Һ'эжандьна шэр'ваед бона хӘбата комуністие нӘатийэ фэрэкьрьне. Рэфэма расионализатора у э'йанкьрьна Һэла Һьндькэ, галэк пешданиндэт нӘатьтьнэ э'нэ'нэкьрьне. Һьнэк щийа шеwрдариед дэранине кем тепэ газикьрьне, эwана пьрсед дэраниннева ньрьд мэжуд набьи. Дь шӧхӘле хѡэйкьрьна хӘбате у хѡэйкьрьна қанунед бесэзийабуна техникаеда жи кемаси Һонэ.

К'ятаседа Һэвалэ Ар'ак'елйан дэрһэда кьрьнед т'ьфачед п'ешэк'ариеда хӘбэрда. Әѡи ґот:

—ХӘбатк'ared республикае бь шӧхӘле хӘбате у сайасатийэ бь-лындьа Һазьр дьбьи бьдно к'ьвше э'йда 40-салийа сэзкьрьна qэйдед советие Әрмэнистанеда. Т'ьфачед п'ешэк'арие борщдарьн Һ'эму qэѡэта мобилизасиа бьки бона эwе сэрсалие бь лайиqи бьдно к'ьвше. Т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'арие нава ѡэ'дэки кьнда кемасиед хӘбата хѡэ ѡе бьдно Һьлдане у бь сэрк'арийа т'эшкилэтед партиае т'эмамийа qэѡэта хӘбатк'ара ѡе растьки бона бь ачьхи qэданды у эедэ qэданды плана Һ'эвталие.

Паше qӧр'ьлт'е даклада комисиа Шеwра т'ьфачед Әрмэнистанейэ п'ешэк'арийэ ревизионийэ Һ'эсабдайине бьнист. Һэв. **А. Хачатр-йан** даклад да.

Паше дэрһэда даклада дэст бь п'эвӧйастьна фькра бу.

(АӘТ')

Бона 90-салийа буйина В. И. ЛЕНИН

Ленине мәйи ә'зиз у мәзьн

Гәми тен Улйановске гәлэки дьсаҳьны. Гава гәми ч'ме Волгаер'а ньлдьк'ьшьи, йане жи бәржер тен, әw искәла бажаре Улйановске дьсәкьнь, мәрие теда пәйа дьбьн жере у пьрс дькьн: «Мәрьи чawa дькарә ньр'э мала Ленин?».

Чахе бәлте к'ьт'әбә кә малмузеда даниньэ дахуни дьбини, wәки чьдас мәрьь тенә вьра: т'әмамийа дьнйае ньаж виawайе бьч'ук, кә чарикьлае ви даре сьньдаренә, ньйа Делегаси п'ьлед Республика Германиаеә Демократие бьн'ьрәфе немесайә готикие, чь кә әwана мал-музеда дитьнә, ньвисинә. Дорсдаре Сурйае Аһ'мәд Хашим фькра хwә дәрньәqa Лениндa бь ньрфе ә'рәби ньвйсинә. Ве к'ьт'ебеда бь иероглифе чини, бь дәстьвисара зар'а ньвисинә у мәрьь фәй дьбежь әw натийә ньqшандыне: «Калке мәйи ә'зиз Ленини...». Дәстьвисар нә мина ньвьи, хәбәр жи бь зьмане башqабашqанә, ле нета ньмуйа бәкә.

Вьра нод сал пешда мәрьве дьнйаеда ньри мәзьи, әqьлбәнде революсиае, дәрсдар,сәрк'әр у ньгәре мәрьвед хәбатк'ар Владимир Илйич Ленин жь дйа хwә буйо. Бьнар бу. Хбшина буза ч'ме Волгае бу сәр руе авер'а дьчу. Ав бса рәбьбу, wәки сәр к'ьнәре ч'ени ч'ьнер'а давит, дьчу дьк'әтә нава мерг у чимана, әw к'елэка гәлэк мәрвед Урьсетийе к'әсибр'а дәрбаздьбу. У к'е дитьбу, к'е бинабу, wәки wи wә'де сәр' у сәрме. ве ль дьнйае бьбә бьнара ньтә-ньтае, бьнара мәрьвайе.

Мәрьвед Ленин гәлэк у гәлэк мәзьвьи, wәки әwи әw сәр бьнар ани.

Әwи т'әмамийа фәрәсат у әнергиа хwә мәзьи, т'әмамийа qәwәт, әqьл у ньбба дьле хwә да бона азадарийа пролетариате. Ленин партиа шур'е т'әзә саскьр. У чawa зве щәwа кә жь бьн бәрфе дькьнә хбла-хбла у дьчьи дьбьнә ч'ме мәзьи, бса жи рәжәтед щәмаә'тед Урьсете кә рабьбун у бона азабуна хwә шар' дькьрьи, дора партиа лениние щьвийан у мәqабьли саризме шар'кьрьи, wәки фәйдәмәхлуqәтийа к'әдхрайә әблме wәлтәр'ийьи у фәйдәмәхлуqәтийа сосиалистийә азайә бахтавар сазьки.

Уйане п'әлайә т'ошкьлийә пешьи... Әбр'ьл'а партиа мәйә ә'ьлы... Гәр'буна шар'е гәйдийа бона хwәлие... Бае бьнаре, кә газ әхбатк'ара дькьр, wәки әwана рабьи у мқабьли әблмк'ара шар'кьи ль чәл у бәсте Урьсете дьгар'ийа у әw бә паше бса рабу, wәки әw октябре сала 1917-а бу бае алт'ьндарие, к'ижани чәрха т'ариqа исанат бь щарокева да г'ьнәстьне.

Жь «Т'ьфаqа шар'к'арие бона азакьрьна сьньфа п'ала» ньтәни Партиа Коммунистийә Т'ьфаqа Советийә мәзьи, жь дәwлата п'ала у бәйдийа дьнйаеда ньтәни, ньтәни лагера сосиализмейә qь'кинәдәна ниве дьнйае-әв ньәму Лениньә, з'мьре wийа, әqьлбәндийа wийа, кә әwи мәрьвар'ә ньштийә.

Әм п'але завода «Динамоеә-йи кәвьн А. С. Проховр'а проспекта щануб—роавеә» фьрәр'а йа ньн'ийа Москвеә'ьтәә бәр бь стансиа метрое дьчун. Әwи ве роже бираниннед хwә дәрньәqa Владимир Илйичда шагьртар'а шьровькьрьбу. Пәй дьсер'а тә qәй дьгот дьле wи мина т'ьштоки т'ьки бьбу у әwи бь к'ббәрк щерга авайед бьльнда бәдәw дьнйеР'и у дьгот:

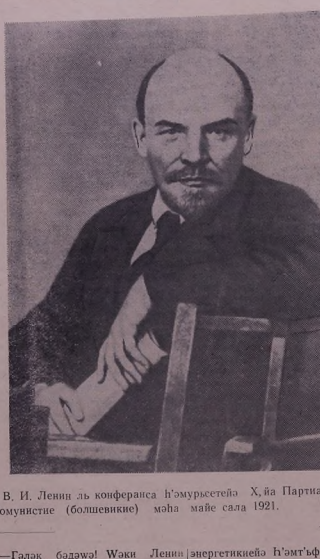

В. И. Ленин ль конференса ньмурьсетийә Х йа Партиа Урьсетийә Комунистие (большевикие) мәйа майе сала 1921.

—Гәлэк бәдәw! Wәки Ленин бьдита!

Әм ве хәбәре т'ьме дьбежьы. Ль бостед, кә ньтәни ван салед пашьи хам у хопан бун, гәньм сьмьл дьдә. Ракета советийә космикие бәр бь т'ә'ве дьфьр'ә. Стансиа атомийә электрикие токе дьдә... У ньр щар'э бь ньзара мәрьь дьбежьи: «Wәки Ленин бьдита!».

Ле әwи дит, Дьйа раст әw ньәму дьйатә бәр ч'ә'ве wи. Салед реаксия карнеда, сәргуна Сибиреда әwи Урьсета аза дьдит. Әw әр программа партиае дьхәбьи, йа кә рйа азадарие нишан дьда. Шар'е империалистие у шар'е бажарваниие Республика Советийә щаньл кьрьбуно ньлаwи хбраб, гәлэк тьштед кәрйати т'ьнбуи, ле ньла wи чахи Ленин дьгот, wәки ве зутьрәке Урьсетеда гәлэк стансиаед электрикие бен чекьрие у әw ве шәмале бьдә чекьрьед т'әзә. Бь пешданина wи, бь сәрк'арийа wи плана электрификасиакьрьна Урьсете ньтә чекьрие. «Гәрәке карьбни бь фькьрьи»,—дьгот Владимир Илйич. У гәрәке хәбате бса бьдә т'ошкьлькьрьне, wәки чь кә дьфькьрьи, әwе бона хwошбохтийа мәрьва з'әйи миасәрьки. Партиа Комунистие фькред гәлэк мәзьи пййә ә бь сәрфийази миасәрдькә. Мәрьвайи бь qбр'на дәрньәqa комунизмеда дьфькьри. «Комунизм-әw ь'ньбмәта Советийә пййус электрификасиакьрьна т'әмамийа wәлет»—Лениньә әв ре дани пешйа милион мәрьва, wәки әwана бь практики комунизме чекьи.

Ве ар'ьрие Н. С. Хрущьов шеwрдарийа дәрньәqa чекьрьнед әнергетикийә ь'ньмт'ьфаqиеда, к'ьдәре планед миасәркьрьна фькред лениние дәрньәqa электрификасиакьрьна т'әмамийа wәлетда ньтәни э'ньә'ньекьрьие,—гот, wәки әв «чawa бь щур'е лениние ньеса у фь'мдарә!»

Фькьр у мәрәме Ленин, хwәстьна wи ньйа жи ронкайе дьдә йа мәрьвайе. Әм wә'дәки бсада дьжин, гава идеаед Илйич миасәр дьбьи.

Чawa кә Ленин дьгот, т'ә'бied империализме ньлдьшьи. Революсиа Октябрейә Социалистийә Мәзьи щьмаә'тед мәзьи у бьч'ук да ньшийаркьрьне. Ь'ньщьр'анд ьна фашизме wәхте шар'е ньмдьийаейә дәдада али ньйа wәлата кьр, wәки әwана дәрбазн сәр ййа чекьрьи сосиалистие бун, али ньйа wәлата жи кьр, wәки әwана жь qултийа колоние аза бун. Т'ьфаqа Советие'р'а т'әвайи лагера социалистийә ньқбуйиданьи у дәст данә ньв wәлатед демократия щьмаә'тие, Чинстана Мәзьи, Корея, Вйетнам. Щьмаә'тед ньндстане, Индонезиае ь'ата—ь'ятае жь бьндстийа колоние аза бунә.

П'ьйт'әхте Индонезиае—Щакартаеда рикша (е кә мәрьва пе тач'ке дьбә—тинә) незики к'омәкә мәрьвед советие бу.

—Лениньә! Әwи гот у бь бәшарәкә хwәш нишанакә н'есирайә бь ч'ук рабари wан кьр. Әw герба Т'ьфаqа Советие бу. Әw герб бса бь фәсал, пе әге жь п'әре мә бр'ийьи у дәрхстьбуи, ньзам бь чь щур'әйи әнибуно ада Йавае.

—Лениньә! Рикша бса бәрк' гот

Бона wи, бса жи чawa бона бь милиона мәрьвед т'она дьнйае, Ленин у Т'ьфаqа Советие әw йакьи. Ле ь'ийф, wәки мә зьмане wан ньзаньбу у лама жи мә нькарьбу wи-р'а бьгота дәрньәqa ч'ме йакеда, wәки чawa сала 1918-а, гава шькьлк'еш проекта ме гербе нишани Владимир Илйич кьр, әwи жь нава wи шькьли зьлфәqар дәрхст.

—Әм дьqадьщьи, шар' дькьи у әме шар'кьи ь'ятани диктатура пролетариате мән'кәм бькьи, гвардиаване сьни у интервента жь э'рде хwә дәрхьи... Wи чахи Ленин гот,—Сайасәтийа мә на йа зәвткьрьнейә... Шар'е мә шар'е бона хwәхwайкьрьнейә у ньфәqар ни әмблема майе.

Сал дәрбаз бун. Идеа лениниейә ньйәтийа з'дьли, йа кә бона к'ара мәрьвед ь'әму wәлатайә, бийо qwәтәкә зор, к'ижан дькара пешйа шер' бьгрә. Wәлате мә сайасәтийа лениниейә з'длайе дәрбаз дькьи у бона сильн'даниньа т'әмари т'ьмепешда те у т'әмамийа дьйае Т'ьфаqа Советиер'а, н'ьме к'ижане Илйич данийе, зәндәгьрийа майе.

... Мәрьвәки орт'э шәwqә серида бьшкошке п'есира п'оте wи вәкьрьмәрьвәки бса садә, чawa кә әw хwәхwәйә—әw бса те бира wи мәрьва, ед кә бәхтәwар бунә, wәки Ленин митингада дитьнә. Ленин бь дьлованн незики мәрьва дьбу; мәрьвәки гәлэки садә Әw мәрвед кә бәхтәwар бунә, wәки Ленин р'а т'әвайи хәбьтинә, әwана дьрқа wида бса дьбежьи. Әwи т'әмамийа з'мьре хwәда мқабьли дьлмьвед сьньфа п'ала бәрк' шар'кьрийа. Ле бона п'ала у гәнди т'ьмамийа дьйае әqьлбәнде революсиае, дәрсдар, сәрк'ар у ньгәр бу. Әwи бона мәрьвайе бьйар ани.

Т'емур Һайдар

ДАКЛАД У ҚЬСӘ

Һ'әму клуб у к'ьт'ебханед ньн'ийа Калининеда бона дәрбазкьрьна 90-салийа буйина ньмдар у т'ашкиларе Партиа Комунистие у Дәwлэта Советие В. И. Ленин ньзрикә мәзьи дитьнә.

Ви шөхблда хәбата кабинета ньнбуна сәйасәтийә комньн'ийа партиае лайиқи пасьнандьнейә. Плакат, документ у тьштед майинә кә кабинетеда ньинә, нава гөндаравана ньәwәсе'ариқә мәзьи пешда тиньи. Әw документана зә'ф золал дьдьнә к'ьвше шәр'к'арийа В. И. Ленин бона сазькрьна Партиа Комунистие ў Дәwлэта Советие.

Хенжь ве т'ьвдарәқдитьне, чәнд рож пешда мәрьвәза ньн'ьнеда бона хәбатчиед идаред культур—ронайе семинар ньтә т'ашкилкьрьне. Семинрада даклад дәрньәqa э'мьр у шөхблкьрьна В. И. Лениньә революсионда ньтә хwәндьне.

Ньһа лекторед ньәалтийа бәлакьрьна зәнәбунед блм у сәйасәтие дәрньәqa э'мьр у шөхблкьрьна В. И. Лениньә революсион колхоз у совхозед ньн'ийа бь даклад пешда тен.

Хәлое Нәбо

Абзора ортәмьләтие

Ә'длайи ә'мьрә

Щьмаэ'тед дьйае! Ә'длайи ә'мьрі Шәр'к'әрие бькьн бона ә'длайе бедәэийабына щьмаэ'та, бона ә ӡоке, ӡони шер' h'әта—h'отае нава ә'мьре мәхлуәтие бьдно ә'лдане!» Wан хәбәред газикэ ммәрк'эина ПКТ'С-да бона 1-е айе сала 1960 сәдәа, кө незики ле бь милиона мәрьваньи, чаwа ина дьлопәкэ аведа, нет у хwәсть ід Партиа Комунистиейә Т'ьфа Советие, h'өкөмөта Советие у амайиа щьмаэ'та советие у бса ні пәрса фәрэ йа шөхөлькрьна ino практик дь шәр'к'әрийа бона ә'длайе, тено ханекьрьне. Ве шәр'ә ріреда сәрәдана сәрк'әре h'өкө та Советие Н. С. Хрушчов йь рансиае бу амәнәтөкэ т'әзәйо рбьч'ә'ь.

Ә'ламәтийа Бйуроа Коммәрк'ә а Партиа Комунистиейә Франсаейо сәйасәтиела те готьне: Іәй сәрәдана Никита Хрушчов йь рансиае у растпатьнед франсие ветие дь шөхөле сьткьрьна сәртә йа өр'өмьләтие у ә'длайеда ачь ә'ь т'әзә пешда hатьи... Һәвр'ә бәзакьрьнед франсие—советида настьнед баш пешда анин. Әw настьн бона к'ара hәрдө walа ньн у лазьмө wана дөминькьр у шда бьбьн». Wәхте ә'нә'нәкьрь результатед сәрәдана Н. С. ушчов йь Франсиае газета «Де жраси нувел» дьнбинса: «Сайа

Ә'йдәкә

Шәр'е h'әмдьнйаейи дөдада алт' ьрьна қөwәтед фашизме, h'ьнщь ландына милитаризма Йапониае ірбөкө гөлөки мөәьн гиһандьнө ко ізмийаме, h'өжандьна щьмаэ'тед олатед Асиае у Африкаейө мьлъ ізе-азадарие гөмрөн'кьрьн.

Щьмаэ'та Чинстаейө 600 мили h'ө'өта-h'өтайе жь бьн нире коло ализме аза бу. Асиаеда бса жи республика Кореаейө Демократие Щьмаэ'тие, Республика Вйетна Демократие пешда hатьи, ед ьб йа социализмэна пешда дь ен.

Һьндстан, Пакистан, Сейлон, Ин незиа, Либаниан у Һәнө walатед ийин бона walатед нөбьндәст. Бо ийин төһөри нөһа walатед Асиае у Африкаеда милиардөк 300 милион өри ки қөйд у чидared колони ализме аза бунө. Щьмаэ'тед wан w атед колоние у бьндәст, ед кө h ә нава h'але қултиеданьи, шәр' ийийа хwө бона сәрбәстийа мьлъ ие гөмрөн' дькьн.

Пешдачйийна социализме у h'ө жандьна мьлөтие—азадарие просе ь к'орп'учкьрьна империализме у істема wейі колонизаторие гөлө ін данө хәлькьрьне, әw система бь ізмва батмиш дьбө.

Сала 1955-а 18-е апреле бажар Индонезиае Бандунгеда конферан ні 29 walатед Асиае у Африкае ато т'әглихьрьне. 340 делегат т'ө ін конференсе бун. Әw конференса аза т'ийиа мөрьведа конференса ні щьмаэ'тед бь ренгө орт'әкөнтинен ьлийө пешьн бу.

Президенте Индонезиае Сукар'но өхәте wәкарьна конференсе гот,— Колониаторед Роаиае, әм-щьмаэ' ед Асиае бөнди т'ьштөки h'өсаб нә ькьрьн, әм нава h'але к'әсибтие қултиеда бун.

Щьмаэ'т жь хwа бь қөр'на h'ьшйар бун. Һәрдө н'ared дьйиаеда қөwәтед нәалт'буйи пешда hа

Ә' Й А Н

тьн. Сөр т'опа дьйиаер'а бобәлөнка h'ьшйарбун у т'әзәбуйина мьлөтие дөрбаэ бу, йа кө сөмена колонизаме бь h'ина дөрьзанд.

Колониализм чаwа көна мөрьвейө көви щьмаэ'тед Асиае у Африкае нава бөрчибуне, дөрде гөранда дьхөньина.

Колониализм,—Сукар'но тот,—hәла hөмкөрийа, гөрөке өwе к'өкөр'кьн».

Бе конференса т'ариқида пөрсед мөлhөбуние, т'өвәрөдина қултурие, hөйөтийа ә'дьлн у гөлөк пөрсед мөйин hатьи ә'н'өнөкьрьне. Һөhа щьмаэ'тед walатед Асиае у Африкае шәр'к'әрие сьдө сәрдәнөйа wан өрөара кө конференса Бандунгеда hатьно қөбулькьрьне.

Конференса Бандунгеда hатө төтьне, өwки бона hөланина пашдамайин у бөлөнгазийа щьмаэ'та ләльмә сәйасәтийа «тенө принципед» ә'длайе у неутралие дөрбаэкьн: қөдөрө йөктийа територия у суверентна hөв бьгрьн, т'әзи шөхөле hөвө hөндөр' нөбьн, h'өщуми сөр hөв нөкьн, wакөhөвти у к'ара бона hөрдө алийа, hөйөтийа ә'дьлн.

Конференса Бандунге хwөст, wки ләщбөйийа сильh'ькьрие бьдно сөкьнандьне, к'ижан сөр щьмаэ'та хөбатк'ар гьран рудые, дөранин у хөбтандьна сильh'а атомие, аваэ у щер'бандьна wан бьдно қөдөхөкьрьне, дөст жь сәйасәтийа сазкьрьна блокед әскөрие у walатед башқида т'ошкилькьрьна базаед өскөрие бьк'ышиньи.

Жь' wе конференса т'ариқи иди пенщ сал дөрбаэ бунө. Т'ьфада дарийа щьмаэ'тед Асиае у Африкае бийө өрөwөтөкө мөзьн, сильh'өкө зор h'өму h'өкөмөт—бәвед комисиа Европаейө экономикие насийа хwө бьдно мөщалед т'әзийа проектьрьн у чекьрьна дөстчеханед сәнайе, ван wө'де незикда газикьрьна шеwрдарийа министред к'ьр'инфротана дөрэ walатед Европае, фөрэкьрьна hөвр'ашхөлькьрьна wан әлие п'ьвгөһәстьна щер'бандьна өлие у техникие у ед майиндa.

Т'ө шьк т'өнө, wөкн өw пешдаиед h'өкөмөта Советиейө т'әзө wе ролөкө фөрэ бөлизьн дь шәр'к'ийа бона сьсткьрьна сәртийа орт'ә мьлөтие у қөwинкьрьна ә'длайе т'әмамийа дьйиаеда.

Амәнәт дь шөхөле ә'длайеда

10-е апреле сала 1960 дөwсьгьр тие Сөдьре Совета Министред Т'РСС пешьн Х. И. Микойан п'ьйа т'өхте Республика Ираqе Бәг'дадела т'әмашәгөһа советиейө сәнайе вөкьр. Wөхте ә'нә'нөкьрьна wе қөwмандьне газета Ираqе «Ал-Истиқлйал» дьдө к'ьвше, wөкн «нава т'ариқа Республика Ираqеда сәрәдана А. И. Микойан расти h'өсаб дь бә сәрәдаиөкэ Бәг'дөрэ у қөwмандьнөкэ шабуне».

Ле дө сал бөрэ қөwмандьнөкэ бса ә'мьре дөwлөта Ираqейө бьч'укда тьште пөбинаи бу, чьмки wи чахи Ираq Рөһьлата Незикда стуна колонализме у империализме бу. Бадьлhөwа нинө, wөкн блокакэ өкөрийө агресив, йа кө бь сәрк'ийа ШАИ hатьбу сазкьрьне, наве Бәг'дадө данибуө сөр.

Ле щьмаэ'та Ираqейө 6,5 милинийө мөрхас мөһа ийуле сала 1958-а нире колониализме жь стбе хwө авит, сөр рйа сәрбәстие сөкьни, жь блока Бәг'дадө дөрк'эт у дөст бь чекьрьна э'мьре т'өө кьр. Сөр wе йа хwө Республика Ираqе к'өмөкдарийа Т'ьфада Советие у

★ ★ ★

Шькьлда: бьнолийа гөнде Әлөгәзе дь нә'нйа Апаране Т'емза Ә'слан wөхте чекьрьна халиче.

Шькьл е **Р. Геворгйан**

т'әмамийа мөрьвайа ә'длайи'ьз дьстинө. Министре Ираqейи к'ьр'инфротане Ә'дьл Лөт'иф аш Шөвваф ә'ламкьр, wөкн һөвр'адөрбазкьрьнед к'ьр'инфротане walатед сосиалистиер'а, өрөwө Т'ьфаqа Советиеө'а, бона Ираqе гөлөки фөрэьн, чьми өwана сөр рйа қөwинкьрьна сөрбәстийа walет али пешдабрьна экономика wе дькьн.

Гава пресса Бәг'дадө дьнвинсэ, wөкн чаwа walате Ираqейи меванньэ А. И. Микойан рьид қөбул дькө, өw дьдө к'ьвше, wөкн меване советие h'өсаб дьбө wөк'иле дөwлөтөкэ бса, йа кө бона хwәйкьрьна азайи у сәрбәстийа щьмаэ'та пешда те. «Бь сөри Микойан,—пешьвисара хwөда газета «Аз-Зөман» дө к'ьвше,— әм сәйасәтийа Т'ьфаqа Советиейө ә'длайи'ьз сьлаа дькьн. Әм h'өсаб дькьн, wөкн қөwинкьрьна достийа walатед мө wе бь'ьбө аманөтөкэ фөрэ дь шөхөле ә'длайи, достн у һөвр'ашхөлькьрьна орт'әмьләтиеда».

А. Кислов

нава wе шәр'к'ариеда кө те кьрьне бона азабун у нөбьндәстийа wан. Һөма бона дөһа қөwинкьрьна әwе қөwәте бу конференса 45 walатед Асиае у Африкае кө жь 26-е декабре сала 1957-а h'өта 1-е йанваре сала 1958-а п'ийт'өхте Мьсре—Қаһиреда дөрбаэ бу.

Аһа сөбә чь пенщ салед пөй конференса Бандунгер'а дөрбаэбуйийда нава хөрита дьйиаейө сәйасәтиеда гөһастьнед мөзьн бунө.

Нава wи wэ'де кьнда Федерасиа Малайе, Т'унис, Судан, Марокко, Гана, Республика Гвинеае, Камерун у гөлөк walатед Асиае у Африкае жь бьн нире колониалиейи өт'ле аза бунө.

Сала 1960 чар walатед Африкаеө дьне жи, чаwа Того (апреле), Конгоа Белгие (ийуне), Сомали (ийуле), Нигерия (өктябре) ме сәрбәстийа хwө бьстиньи.

Мөрьвайа т'әмамийа дьйиаейө прогресив зөндөрти мөрхасийа wэ'өнө'зөд Алжирер'а ша дьбө, ед кө сала шәшанө бь мөрани мөқабули өскөред колониаторед Франсиае шәр' дькьн.

Т'ьфаqа Советие у щьмаэ'тед wейө мөрхас бь сьдө т'әмэ бь һөр ачьхиө шәр'к'ийа щьмаэ'тед Асиае у Африкаейө мьлөтие-азадариер'а ша дьбьн. Т'РСС бөрэ гьшка walатет кө жь бьн әблма колониализме аза дьбьн нас дькө, ардьмийа бьратие дьдө wан.

Т'ьфаqа Советие қөwинвисарие мөлhөбуние, техникие, к'ьр'инфротане бь wан walатед Асиае у Африкаер'а гьредайө, ед кө ван wөхтед пашьн бунө сөрбәст.

Ду конференса Бандунгер'а ә'ө жандьна мьлөтие-азадарие walатед Асиае у Африкаеда дьһа гөр'бу йө, щьмаэ'тед к'ижана мьқабьли империализме шәр'к'ийа мөрхас дькьн.

Колониаторед империалистие әwе һ'өжандьна мьлөтие-азадарие нькөрьни бөдно сөкьнандьне, йа кө we система колониалие мьна бькө. Колониаторед Роаиае иди ньказьн пешийа шәр'к'ийа щьмаэ'тед Асиае у Африкаейө э'фөти бьгрьн. Әw дьдө к'ьвше, wөкн дөwра кө В. И. Ленин к'ур у дур дьдит пер'а гьһштийө, гава система империалистийө кө дьмьрэ у гөнидьбө бе т'ақөтэ у нькөрэ система колониалие жь батмишдуне хьлазкэ. Әw процес ньһа дөрбазн этапөкэ бса бийө, wөкн т'ө кас нькөрэ пешийа we бьгрэ. Бөрбанга «азайе иди сөр Асиае у Африкае вөбийө.

Г. Аветисйан

А. И. Микойан ль Ираqе

13-е апреле әваре дәмсгыртие Сәдрье Совета Министред Т'РСС гешьи А. И. Микойан авайе посолтийа Т'ьфаqа Советиеда ль Республика Ираqе qәбулькрьиәкә мәзьи т'эшкилкьр.

Qәбулькрьиеда һазьрбун премйер-министре Республика Ираqе генерал Э'ьдьл К'әрим Qасьм у өзвед һ'бкөмөта Ираqейә майин, qбер'нәторе Ираqейи әскәрие генерал Аһ'мәд әл-Э'бди, qөмандаред әскаред Ираqейә бльыидорәшә, хәбатиед министрийа у идаред сәрәйә щабдар, wәк'илед нәһ'иед Ираqейә шөхölкьр, гәләк wәк'илед мәхлуqөтйа һ'айт'әхте Ираqе. Wәхте qәбулькрьие бса жи посоле ТРСС Республика Ираqеда Г. Т. Зайсев, өзвед делегасиа советие, ед кө А. И. Микойанр'а дьгәр'ьи, дәмсгыртие министре к'ьр'инфротана дәр И. Ф. Семичастнов. дәмсгыртие сәрwере п'ара wәлатед Рөһьата Незик ёа министрийа Т'РСС Шөхölед дәр А. Д. Шчиборин, сәрк'әр у бзвед wәк'илтиед дипломатйа wәлатед дәрәкө кө Республиматйа Ираqеда әмьидарь, назьр бьи.

Wәхте qәбулькрьие, йа кө бь алави, пьзмамти дәрбаз бу, бь qәwәта артистед советие консерт һатә дайине.

Щэм хwәндк'ared университете

Гава әwе хwәидьна к'ьт'ебе к'өдтакьр, жь щие хwә рабу, незикьи п'әщщере бу у дина хwә да соqаде. Иди та'ри к'әтьбу э'рде. Малда кәс т'өнөбу. Баве ме жь щие хәбате һала нәһатьбу. Дьбә шөхölөкьи фәрз һәйа, сәба ме йөке жи дәрәиги дьк'әвә. Дйа ме чуйа мала хушка ме меркьри, йа кө дохтр.

Дәрва һәwә хwәнда, бьһар дәст пе дьбө. Ч'ьqле дара, ед кө зьвьстане рут у тә'зи бун, иди шин бунө. У ньзани чьма ми чахи Шопен у Бет'һөвен тенә бира ме. Өнза щаһьл qөй бежи сәwтед сазбөлнийа wанә дьлхwөш дьбөһе. Өw бөрбөрьи пианинөе дьәьвр'ә у рудьне. От'ах бь сәwтед сазбөлнийа композиторе э'йан т'ьжи дьбө. Qизьк пианинөе ледьхө. Өw бь фькред хwөва дьө дур у дур, өw нава wан сәwтада дьжи. Дери дьк'өтьи, ле өw qәй бежи набөһе, өw бьйө гөрийа сәwта. У гава к'өта дьжө, т'өө пе дьһ'әсө, wөки дөри дьк'өтьи. Лөз жь щие хwө радьбө, дөри вәдьжө. Һөвала wейи.

—Чь qәwьмийө, Лора, ава сәһ'өтакө өз дери дьк'өтьи, тө щабе нади,—Һөвала ме шькиат дьжө.

Лора Надо сазбөлне гәлөк һ'ьздьжө, ле өwе реже дөне хwәр'ә бьжартийө, өw эьмана Һни дьбө. Факултета эьмане дөрөqда дь университета Ереванейө дөwлөте гшк өwе өиза к'өрд нас дьжи у же һ'ьз дьжьи. Дөрсдар бь wе к'өбар дьбьи. Чьма к'өбар нөбьи, гава өиза мәрфөт зө'р рыд Һни дьбө. Нөһа өw курса чарадана, зутьрке ме дөрбази курса пешщөә у университете к'өтакө. Өw иди өйна п'өше хwә рыд занө. Гава бь эьмане алмани дөрһөqа к'өрдада мьqалө, йане к'ьт'ед дөртен, өw wан qьнйата хwәр'ә т'әрщьмө дьжө. Баве wе—Надое Хөдо ве ат'рие дәрһөqа щьмаа'та к'өрдада к'ьт'ед хwә дөрхьст, әмәке өиза wи жи ме к'ьт'ебе да һәйа. Өwе бона бабе хwә тек'ст бь эьмане алмани т'әрщьмәкьрьиә.

Гәлөк хөртед к'өрдө дөлад жь гөйда Һатьиа Ереване у Һөвалет хwәйө әрмәни, урөс, айсөри, адрбешан, украин, гөрщр'ә т'әжайи университетеда дьхуньи

Де у баве wан, ед кө бөрө к'өсө у зеранди бьи, нөһа бунө хwәйе бөхте хwә у сайа диwана шеwре зар'е хwә дьдьнө хwөндьне

У иро, ве әвара бөһарейа хwәш, гава wана университетеда дөрсе хwә к'өтакьрьиә, һөр йөк шөхölе хwөва мьжулө. Э'зизе Хәто, е кө жь, Өлөгөзе һатийө Ереване, к'ьт'еба к'иминае данийө бөр хwә у дьхунө. Щарна к'ьт'ебе датина алки, сәр к'ar'эз формула дьинө. Өw хwөндк'аре факултета к'ина йө.

—Әвара wә хер,—дәри вөр хөртөки п'өр'к'өришк к'әтө өт'ьи.

—Хер, сәр ч'ө'ва һати,—щаһ кө от'ахеда бун щабө wи дав.

Өw хwөндк'аре факултета т'ьqе бу—Э'мәре Әмьр. Сала кө нө, wөки өw жь нәһ'ийа Т'ьqе һатийө у университетеда Һни дь Өw жь к'ьт'ебхане те. Ниве гө wьра руньштьбу дьхwөнд, дөр си. Ньһа wәстийө, һатийө wө Һөвале хwә, wөки wәнр'ә хөбөр дөрк'әньиә дөрва бьгр'ьи, Һни өса хwөшө, нө ахр бьһарө.

Мина һәргав хwөндк'ар гөлө хөбьтинө. Хәбата wан әwә, wө к'ьт'ебед дөрһөqа п'еше хwө дьхуньи, жь wан к'ьт'еба коснеш чедьки. Ньһа өwана wәстийө. Һөр Іөw дөрһөqра чаwа Іөсаба.

Титал, хwөндк'аре факулте йөристие жь щие хwө радьбө дьбежө.

—Дө, өм дөрк'әвә дөрва, хwө ньөки бьгр'ьи.

У Һөвале әрмөни у к'өрд жь п занхана университета Ереван дөwлөте дөртен, дьөьи хwәр'ә ки чөһөр дьгр'ьи. Сала Qадо т'ьжи м вьи. Бөр авайе киное өwана р Һөвале хwә Щасьме Аһ'мәд, т өw жи университетеда Һни дь Иро өw Һөвалед хwәр'ә дьө ки Өwана жь Щасьм пе дьһ'өсө, ч ки Һөвалс wөни дөне, Дө'м Аһ'мәд, кө факултета дьиезаи неда Һни дьбө, чуйө театре.

Өw хөртед щаһьл университе да нө кө т'өне дьхуньи, ле бса хәбата мөхлуqөтие дькьи. Э'м Әмьр агитаторе ь завода кө да, ле Іөвине, гава өw дьө т колхозеда дьхабө. Э'зизе Х өөрк'әре т'эшкилөта профт'ьф курсейө, хөрте майин дружинне өwана шөһөрда qөйда—фануне мөхлуqөтие хwөйдьки.

Гәлөк щара, гава т'ө'ри дьк'ө э'рде, гава соqад у малед щаһ өмпед электрикие ведьк'ө өwана пе радиое к'ьламед щ тед ТРСС у wәлатед дөрөкө ө Һөн.

Иди дөрөнгө. Хwөндк'ар дөр разанхане, wөки сьбе ay дьса р'ьи университете, дөре к'ө Дөwлөта Советие бөр wан ф вөкьрийө.

Мик'аеле Рәшид

Шькьлда: к'өмөкө хwөндк'ар университета Ереванейө к'өрд у мөни к'ьшьк дьлизьи.

А. И. Микойан чу Бәсрае

14-е апреле дәмсгыртие Сәдрье Совета Министред Т'РСС пешьи А. И. Микойан чу бажаре Бәсрае-искала бө'рейа мәзьи у марк'өза Щануба Ираqейә экономикийә фөрз.

Фьр'ьнда советие «ИЛ—18»-р'а бь т'эмами 45 дөqа лазьм бу, wөки жь Бө'даде бьгиижьнө Бәсрае. Нәһ'ийа Бәсрае мәрк'эза дөраннна хөрмайө. Ираq Я эк'спорта дьийае йа wан бөред тө'м у к'ардар дьдө.

Аэродрома Бәсрااеда генерал qбер'нәторе Бәсрае Э'бдур Рәззаq Э'дьдьі Вәһаб у нәфсед майинө расьи һатьиө пешийа А. И. Микойан. Сәр рйа өз аэродроме Һ'атани сәрwертийа искале к'өмед п'ала искале у бьиилед щи А. И.Микойан бь дьловани сәлам дькьрьи. Сәрwертийа искелада директоре сәрө Мазһар әл-Шави дәрһөqа хәбата искала Бәсрااеда шьровәкьр, йа кө расти нав дькьи дөрөqда Ираqейә өз qәбулькрьие бса жи посоле ТРСС Республика Ираqеда Г. Т. Зайсев, өзвед делегасиа советие, ед кө А. И. Микойанр'а дьгәр'ьи, дәмсгыртие министре к'ьр'инфротана дөр И. Ф. Семичастнов. дәмсгыртие сәрwере п'ара wәлатед Рөһьата Незик ёа министрийа Т'РСС Шөхölед дөр А. Д. Шчиборин, сәрк'әр у бзвед wәк'илтиед дипломатйа wәлатед дәрәкө кө Республиматйа Ираqеда әмьидарь, назьр бьи.

Wәхте qәбулькрьие, йа кө бь алави, пьзмамти дәрбаз бу, бь qәwәта артистед советие консерт һатә дайине.

Гава әwе хwәидьна к'ьт'ебе к'өдтакьр, жь щие хwә рабу, незикьи п'әщщере бу у дина хwә да соqаде. Иди та'ри к'әтьбу э'рде. Малда кәс т'өнөбу. Баве ме жь щие хәбате һала нәһатьбу. Дьбә шөхölөкьи фәрз һәйа, сәба ме йөке жи дәрәиги дьк'өвә. Дйа ме чуйа мала хушка ме меркьри, йа кө дохтр.

Дәрва һәwә хwәнда, бьһар дәст пе дьбө. Ч'ьqле дара, ед кө зьвьстане рут у тә'зи бун, иди шин бунө. У ньзани чьма ми чахи Шопен у Бет'һөвен тенә бира ме. Өиза щаһьл qөй бежи сәwтед сазбөлнийа wанә дьлхwөш дьбөһе. Өw бөрбөрьи пианинөе дьәьвр'ә у рудьне. От'ах бь сәwтед сазбөлнийа композиторе э'йан т'ьжи дьбө. Qизьк пианинөе ледьхө. Өw бь фькред хwөва дьө дур у дур, өw нава wан сәwтада дьжи. Дери дьк'өтьи, ле өw qәй бежи набөһе, өw бьйө гөрийа сәwта. У гава к'өта дьжө, т'өө пе дьһ'әсө, wөки дөри дьк'өтьи. Лөз жь щие хwө радьбө, дөри вәдьжө. Һөвала wейи.

—Чь qәwьмийө, Лора, ава сәһ'өтакө өз дери дьк'өтьи, тө щабе нади,—Һөвала ме шькиат дьжө.

Лора Надо сазбөлне гәлөк һ'ьздьжө, ле өwе реже дөне хwәр'ә бьжартийө, өw эьмана Һни дьбө. Факултета эьмане дөрөqда дь университете Ереванейө дөwлөте гшк өwе өиза к'өрд нас дьжи у же һ'ьз дьжьи. Дөрсдар бь wе к'өбар дьбьи. Чьма к'өбар нөбьи, гава өиза мәрфөт зө'р рыд Һни дьбө. Нөһа өw курса чарадана, зутьрке ме дөрбази курса пешщөә у университете к'өтакө. Өw иди өйна п'өше хwә рыд занө. Гава бь эьмане алмани дөрһөqа к'өрдада мьqалө, йане к'ьт'ед дөртен, өw wан qьнйата хwәр'ә т'әрщьмө дьжө. Баве wе—Надое Хөдо ве ат'рие дәрһөqа щьмаа'та к'өрдада к'ьт'ед хwә дөрхьст, әмәке өиза wи жи ме к'ьт'ебе да һәйа. Өwе бона бабе хwә тек'ст бь эьмане алмани т'әрщьмәкьрьиә.

Гәлөк хөртед к'өрдө дөлад жь гөйда Һатьиа Ереване у Һөвалет хwәйө әрмәни, урөс, айсөри, адрбешан, украин, гөрщр'ә т'әжайи университетеда дьхуньи

Де у баве wан, ед кө бөрө к'өсө у зеранди бьи, нөһа бунө хwәйе бөхте хwә у сайа диwана шеwре зар'е хwә дьдьнө хwөндьне

У иро, ве әвара бөһарейа хwәш, гава wана университетеда дөрсе хwә к'өтакьрьиә, һөр йөк шөхölе хwөва мьжулө. Э'зизе Хәто, е кө жь, Өлөгөзе һатийө Ереване, к'ьт'еба к'иминае данийө бөр хwә у дьхунө. Щарна к'ьт'ебе датина алки, сәр к'ar'эз формула дьинө. Өw хwөндк'аре факултета к'ина йө.

—Әвара wә хер,—дәри вөр хөртөки п'өр'к'өришк к'әтө өт'ьи.

—Хер, сәр ч'ө'ва һати,—щаһ кө от'ахеда бун щабө wи дав.

Өw хwөндк'аре факултета т'ьqе бу—Э'мәре Әмьр. Сала кө нө, wөки өw жь нәһ'ийа Т'ьqе һатийө у университете Ереванейө дөwлөте дөртен, өw wан qьнйата хwәр'ә т'әрщьмө дьжө. Баве wе—Надое Хөдо ве ат'рие дәрһөqа щьмаа'та к'өрдада к'ьт'ед хwә дөрхьст, әмәке өиза wи жи ме к'ьт'ебе да һәйа. Өwе бона бабе хwә тек'ст бь эьмане алмани т'әрщьмәкьрьиә.

Гәлөк хөртед к'өрдө дөлад жь гөйда Һатьиа Ереване у Һөвалет хwәйө әрмәни, урөс, айсөри, адрбешан, украин, гөрщр'ә т'әжайи университетеда дьхуньи

Де у баве wан, ед кө бөрө к'өсө у зеранди бьи, нөһа бунө хwәйе бөхте хwә у сайа диwана шеwре зар'е хwә дьдьнө хwөндьне

У иро, ве әвара бөһарейа хwәш, гава wана университетеда дөрсе хwә к'өтакьрьиә, һөр йөк шөхölе хwөва мьжулө. Э'зизе Хәто, е кө жь, Өлөгөзе һатийө Ереване, к'ьт'еба к'иминае данийө бөр хwә у дьхунө. Щарна к'ьт'ебе датина алки, сәр к'ar'эз формула дьинө. Өw хwөндк'аре факултета к'ина йө.

—Әвара wә хер,—дәри вөр хөртөки п'өр'к'өришк к'әтө өт'ьи.

—Хер, сәр ч'ө'ва һати,—щаһ кө от'ахеда бун щабө wи дав.

Өw хwөндк'аре факултета т'ьqе бу—Э'мәре Әмьр. Сала кө нө, wөки өw жь нәһ'ийа Т'ьqе һатийө у университете Ереванейө дөwлөте дөртен, өw wан qьнйата хwәр'ә т'әрщьмө дьжө. Баве wе—Надое Хөдо ве ат'рие дәрһөqа щьмаа'та к'өрдада к'ьт'ед хwә дөрхьст, әмәке өиза wи жи ме к'ьт'ебе да һәйа. Өwе бона бабе хwә тек'ст бь эьмане алмани т'әрщьмәкьрьиә.

Гәлөк хөртед к'өрдө дөлад жь гөйда Һатьиа Ереване у Һөвалет хwәйө әрмәни, урөс, айсөри, адрбешан, украин, гөрщр'ә т'әжайи университетеда дьхуньи

Де у баве wан, ед кө бөрө к'өсө у зеранди бьи, нөһа бунө хwәйе бөхте хwә у сайа диwана шеwре зар'е хwә дьдьнө хwөндьне

У иро, ве әвара бөһарейа хwәш, гава wана университетеда дөрсе хwә к'өтакьрьиә, һөр йөк шөхölе хwөва мьжулө. Э'зизе Хәто, е кө жь, Өлөгөзе һатийө Ереване, к'ьт'еба к'иминае данийө бөр хwә у дь

Редактор МИРОЕ ӘСАД

Адреса редакциие: Ереван, проспекта Ленин № 25. Телефон: редактор-2-52-41, к'атьбе щабдар-2-83-80, сәрwеред п'ара-2-07-3

Типогьафия № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР. Кнуньица, № 8. ПФ 07969

Практикант жь Ираqе

Әва чәнд мәһн кө 14 инженер у техникед Ираqейә щаһьл ль завода Ереванейә электромашиначкьрьиейә сәр наве В. И. Ленинда практикә хwә дөрбаз дькьи. Колектива заводе һәр тьшти дькө у мәщалед лазьм дьс'фрийа, wөки п'ешәкзанед кө жь Ираqе һатьиа хөбата заводер'ә бьбөнә нас, практика хwә п'ак дөбазькьи.

Практикант не нава сәләкеда 14 профилед электромашиначкьрьие ньибьи. Әwана ниве рожейи өлмьи т'өриа дөранние бин дьбьи, ле ниве рожейи дөда өwхте хwә сехада дөрбаз дькьи.

Өwхте әwана вөрәр'ьнә wт'әне хwә ме карьбьи кадред хwәйө мьлатие назьрьки.

Шькьлда: дө щаһьлед жь Ираqе һатьи (жь чөне бөр бь дәсте расте) Сами Сьһ'ид Бараз у Сәлим Э'бдьл К'әрим пәй хөбатер'ә п'айт'әхте Әрмәнистана Советие—Ереване мөзе дькьи.

Фото йа **П. Поғосйан**